

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 147 (2149) ♦ Серeda, 11 серпня 1999 року ♦ Ціна договiрна

11 серпня

- ✓ 1680 р. У селі Грушівка поблизу Запорозької Січі помер герой українського народу, борець з Туреччиною і Кримським ханством Іван Дмитрович Сірко.
- ✓ 1932 р. Помер поет Максиміліан Волошин.
- ✓ 1933 р. На Маріупольському металургійному комбінаті «Азовсталь» стала до ладу доменна піч № 1.
- ✓ 1989 р. Пленум Верховного Суду УРСР реабілітував усіх засуджених у справі «Союзу звільнення України».

Через терни — до храму

До Дня незалежності

Широка і розмаїта програма відзначення 8-ї річниці проголошення незалежності України на Черкащині. Тому підготовку до свята розпочали тут заздалегідь.

Втім, не можна обійти увагою ту обставину, що й у ці передсвяткові дні в області відчувається присмак виборчої боротьби за найвищий пост у державі. Як і в інших областях, на Черкащині не вдалося поки що погасити борги перед пенсіонерами та працівниками бюджетної сфери, залагодити інші соціальні труднощі, тому простору для критики нині діючої влади в достатку.

Особливо активні нині соціалісти. Їх обласна організація спробувала провести траурний хід вулицями міста і поховати «обіцянки Президента Л. Кучми, котрі так і лишилися циянками». Під тиском влади, а згодом і за рішенням райсуду акцію соціалістів заборонили як «аморальну». Прибічники О. Мороза пішли іншим шляхом. Встановивши «чорний ящик» з «обіцянками Л. Кучми» під вікнами облдержадміністрації та обласної ради, вони щоденно збирають під пам'ятником Іллічу групу охочих ознайомитися з їх передвиборною агітацією. І разом висловити свою думку щодо нині діючого Президента.

(Закінчення на 8-й стор.).

У номер

Формується «третя сила»

Ми вже повідомляли про те, що партія «Вперед, Україно!» вирішила підтримати на президентських виборах Олександра Мороза. На прес-конференції, присвяченій цій події, кандидат у Президенти, лідер Соціалістичної партії Олександр Мороз висловив думку, що розпочалося формування третьої сили, котра стане альтернативою як нинішній владі, так і крайнім політичним силам. На його погляд, «сюди можуть увійти близько 20 партій як зліва, так і справа, що не займають ортодоксальні і маргінальні позиції». Водночас Олександр Мороз наголосив, що мова йде не про радикальну зміну ідеології, а про своєрідний компроміс.

Нарешті дійшов

Ось-ось у феодосійських квартирах запалають голубі вогники. Сюди нарешті буде підведено газопровід Джанкой — Феодосія — Керч. Першим одержить газ селище Кримка. А через два місяці він надійде до Керчі. Аби забезпечити прокладання газопроводів в Азовському, Нижньогірському, Советському, Кіровському, Судаку, а також у селищах Леніне, Багерове, виділено 30 млн. гривень, що дасть змогу газифікувати практично увесь східний і північно-східний Крим.

“Холодна” ера в історії “гарячої” галузі держави

Усе починається з голови

У голови Дніпропетровської облдержадміністрації Миколи Швеця з'явився ще один заступник — з питань гірничо-металургійного комплексу. Це вочевидь вимушений крок, мета якого — відновити управління такою потужною і непересічною галуззю, як металургія, котра не просто залишилася нині без лідерів та керманців, а її навіть викинуто за борт. Повірити в так важко, оскільки саме від металопродукції Україна останніми роками мала і має найбільші «дивіденди» на зовнішніх ринках. Але факт залишається фактом: галузь насправді чимшвидше треба рятувати, бо як єдина і могутня вона вже просто не існує.

(Закінчення на 3-й стор.).

Врожай-99

Тягнуть і пальне, і збіжжя

Легкого хліба не буває. Може, через це стільки ласих поживитися хліборобською працею? Як повідомив начальник управління державної служби боротьби з економічною злочинністю УВС у Тернопільській області Анатолій Ненашків, міліціонери виявили 68 крадіжок зерна.

У Кременецькому районі завскладом агропромприприємства привласнив 15,5 тонни зерна вартістю 4 тис. грн. У Козівському районі завскладом одного з автопідприємств поціпив 2,5 тонни бензину А-76. У Шумському районі невідомо де поділися 4 тонни дизпалива...

Якби жнива були гумові

Понад 200 тисяч тонн зернових мають засипати у держзасіки жнивварі Рівненщини. Нині на хлібоприймальні пункти за добу надходить десь 400 тонн.

Цікаво подивитися на оперативні зведення. Не поспішають селяни заповнювати розділи «Державні ресурси» та «Регіональні ресурси». У першому, наприклад, фігурує лише Радивилівський район, а у другому — Дубнівський, Демидівський, Млинівський, Рівненський. Проти решти — убогі прочерки або нулі. Проте комерсантам, є відомості, боржники держави продають зерно за лобки.

Зрештою, «продавальників» можна зрозуміти — в окремих господарствах уже забули, коли останній раз бачили живу копійку.

Вартість пального:

Ужгород:	
A-76 — 1.80—2.00	A-95 — 2.50—2.70
Хмельницький:	
A-76 — 2.00—2.10	A-95 — 2.90—3.00
Дніпропетровськ:	
A-76 — 2.00	A-95 — 3.00
У цих регіонах ціни майже не змінюються.	

Акції

Уряд готовий розрахуватися пише натурою

На погашення заборгованості у зарплаті товарами уже погодилися 10 дружин краснодонських шахтарів. Після чотирьохденної голодовки. І повернулися з Луганська додому. Дві колони жінок — близько 600 осіб, які з 22 липня йдуть пішим походом на Київ, як і раніше, вимагають грошей і перебувають у Луганську. 1096 гірників чотирьох шахт державної холдингової компанії «Краснодонвугілля» — поблизу Донецька. За перше півріччя втрати від страйків становили 1,119 млн. тонн вугілля — близько 115 млн. грн. у грошовому еквіваленті, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

○ Тернопільська область отримала від США гуманітарну допомогу на 4 млн. доларів.

○ Після ремонту до мережі підключено 1-й блок Хмельницької АЕС.

○ Літак «Британських авіаліній» через загорання двигуна зробив аварійну посадку в Борисполі.

○ На шахті «Єлизаветівська» Луганської області тяжко травмовано двох гірників.

P.S.

В Україні намопчено 20,2 млн. тонн зернових

! У номер

✓Київ

Підрахунок підписів
триватиме

Верховний Суд України зобов'язав ЦВК прийняти до 12 серпня 2043 підписних листи на підтримку претендента на кандидата в Президенти Юрія Кармазіна. Таке рішення було винесено після остаточного розгляду скарги Юрія Кармазіна «про визнання бездіяльності і незаконних дій посадових осіб ЦВК».

За словами претендента на кандидата на пайвищу посаду, ЦВК безпідставно відмовила прийняти додаткові листи з 39720 підписами на його підтримку.

Микола Габер —
кандидат у Президенти

У понеділок, 9 серпня, Верховний Суд України задовольнив скаргу ще одного претендента на участь у президентських перегонах. Своім рішенням Верховний Суд України зобов'язав Центральну виборчу комісію зареєструвати кандидатом у Президенти голову Патріотичної партії

Миколу Габера.

Отож у президентських виборах уже братиме участь 11 кандидатів.

Україна
Центральна виборча комісія
ПОСТАНОВА

7 серпня 1999 року м. Київ № 156

Про реєстрацію кандидата
у Президенти України
Онопенка В. В.

Центральна виборча комісія 31 липня 1999 року склала протокол № 14 про результати збирання підписів на підтримку претендента на кандидата у Президенти України Онопенка Василя Васильовича, яким встановила, що на підтримку Онопенка В. В. зібрано відповідно до Закону України «Про вибори Президента України» 845 264 підписи громадян України, які мають право голосу, в тому числі в двадцяти регіонах України менш як по 30 тисяч підписів у кожному.

В зв'язку з певним виконанням вимог частини першої статті 28 Закону України «Про вибори Президента України» щодо підтримки претендента на кандидата у Президенти України своїми підписами не менш як одним мільйоном громадян України, які мають право голосу, в тому числі не менш як 30 тисячами підписів у кожному з двох третин регіонів України, Центральна виборча комісія постановою від 1 серпня 1999 року № 147 відмовила Онопенку В. В. в реєстрації кандидатом у Президенти України.

Верховний Суд України своїм рішенням від 6 серпня 1999 року за скаргою претендента на кандидата у Президенти України Онопенка В. В. визнав постанову визнав незаконною, скасував її та зобов'язав Центральну виборчу комісію зареєструвати Онопенка В. В. кандидатом у Президенти України.

На виконання вищезгаданого рішення Верховного Суду України та на підставі частини шостої статті 28 Закону України «Про вибори Президента України» Центральна виборча комісія постановила:

1. Зареєструвати Онопенка Василя Васильовича, 1949 року народження, громадянина України, члена Української соціал-демократичної партії, освіта вища, народного депутата України, який проживає у м. Києві, висунутого Українською соціал-демократичною партією 15 травня 1999 року, кандидатом у Президенти України.

2. Видати кандидату у Президенти України Онопенку Василю Васильовичу посвідчення встановленого зразка.

Голова Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.

Як написати закон,
ніде не вчать

На жаль, коли ведуть мову про закони, їх застосування, закидають: мовляв, вони недосконалі. І вживання такого епітета до слова «закон» уже стало цілим правилом хорошого тону, особливо, коли йдеться про діяльність парламенту.

Та, як відомо, закони, прийняті Верховною Радою, підписує і оприлюднює Президент. Глава держави, народні депутати, Кабінет Міністрів та Національний банк мають за Конституцією України право законодавчої ініціативи у Верховній Раді. Отож і епітет той, звичайно, викидає, так би мовити, з подачі всіх суб'єктів законодавчої ініціативи, а це лише парламенту.

Проте і сама практика застосування законів вимагає прискіпливого вивчення і контролю. Про ці проблеми — розмова з керівником юридичного управління Секретаріату Верховної Ради України Михайлом ТЕПЛОКОМ.

— Зауважте, законопроектній роботі ніде, в жодному вузі, не вчать. А не юристи народні депутати, не юристи — представники інших суб'єктів законодавчої ініціативи мають завдання створювати проекти законів.

Увесь цей масив опрацьовується в юридичному управлінні. Ми аналізуємо проекти законів з точки зору їх кореспондування з чинними законами, а також внутрішню узгодженість самого законопроекту. Подаємо свої пропозиції і зауваження, готуємо відповідні довідки, працюємо з депутатами.

— І все-таки, Михайле Олексійовичу, що, на вашу думку, треба зробити, щоб уже на стадії проектної праці запобігти появі сирих, невідпрацьованих документів?

— Я вже казав, що законопроектну технологію не викладають у жодному юридичному вузі. Отож ми, маючи великий практичний досвід цієї праці, розробляємо методичні рекомендації: як готувати законопроект, як його оформити, яким вимогам він має відповідати. Переконавшись, ці правила зможуть стати у нагоді не тільки народним депутатам, а й іншим фахівцям, причетним до розробки законопроектів.

Однак, на мою думку, головна проблема полягає не так у створенні правової бази, як у правозастосовчій практиці. Скоріше, у незастосуванні або неправильному застосуванні законів.

— Чи завжди, на ваш погляд, до Верховної Ради вносять добре опрацьовані законопроекти інші суб'єкти законодавчої ініціативи?

— Передусім скажу, що порівняно з 90—91 роками тепер парламентарії готують набагато більше законопроектів. Проте основну їх масу вносить до парламенту уряд. І практично це здебільшого так зване галузеве законодавство. Розробляють проект закону, те чи інше міністерство, відомство, часто прагне подати себе в законопроекті в такому собі привілейованому становищі. А наше завдання полягає в тому, щоб з'ясувати, наскільки об'єктивну концепцію закладено в документі, наскільки вона узгоджується із загальними тенденціями розвитку тих чи інших суспільних відносин.

— Цікаво, чи завжди вам вдається запобігти, скажімо, такого роду лобіювання галузевих інтересів? Мабуть, вам інколи хочеться виступити з трибуни парламенту?

— Буває. Та юридичне управління існує для того, щоб надавати допомогу депутатам у з'ясуванні реальної змісту документа на стадії його підготовки, а не в сесійному залі.

— Чи можна сказати, що закони, до яких Президент скористався своїм правом вето, це саме ті закони, стосовно яких ви не переконали депутатів?

— Лише частково це так. І тоді депутати погоджуються з пропозиціями Президента, хоча такі самі були й наші, тобто юридичного управління. Однак більша частина законів, повернутих у парламент з вето Президента, не містить, на наш погляд, підстав для його застосування з формально юридичних причин. Президент вдається до цього свого права частіше суто з політичних мотивів. І через те великою мірою настан реалізації законодавства і сам стан законності в державі впливають інші, не юридичні, чинники, а не якісь неузгодженості між законами.

— Чи залежить від політичної обстановки кількість законопроектів, що їх подають до парламенту Президент і уряд?

— Так, простежується певна циклічність. Рівномірного надходження

законопроектів нема. Скажімо, напередодні завершення терміну видання Президентом указів з економічних питань, неврегульованих законом, глава держави вдався до масованої атаки парламенту своїми законопроектами. А потім звинувачують Верховну Раду в тому, що вона гальмує прийняття законів. Причому завжди нагадують парламентарів, що подані законопроекти мають розглядатися першочергово, як того вимагає Конституція.

— Михайле Олексійовичу, чи є якась взагалі певна система розробки законодавства? Пам'ятаю, йшлося про ухвалення закону про закони і законодавчу діяльність та закону про нормативно-правові акти. Врешті, це, мабуть, справило б вплив і на саму технологію підготовки законів і на систематизацію законодавчої роботи.

— Так, існують такі законопроекти, вони підготовлені до другого читання. І, на мою думку, повинні бути ухвалені паралельно. Саме ці закони мають узагальнити весь досвід законотворчого процесу, а також виписати вимоги до його продукту, зокрема закону. Проте в цих проектах є речі, які дехто не хотів би допустити.

—?!

— Через досить високий рівень узагальнення норми Конституції, зокрема, стосовно законодавчого процесу, мають бути розвинуті в законі. А це може вплинути на розуміння змісту відповідних норм Конституції. Так само закон про нормативно-правові акти має встановити і законодавчо закріпити статус і вимоги того чи іншого документа. Щоб була системність, щоб підзаконні нормативно-правові акти кореспондувалися із законами. Вони мають відрегулювати ухвалення і указів Президента, і постанов Кабінету Міністрів. Тоді буде чітко визначено, коли приймають указ, коли — постанову, коли — розпорядження. Хоча б у загальних рисах це має врегулювати закон.

А крім того, парламент прийняв план законодавчих робіт на 1999 рік і затвердив Державну програму розвитку законодавства України до 2002 року. Проект програми розроблено Інститутом законодавства, опрацьовано Комітетом з правової реформи. Кабінет Міністрів та адміністрація Президента відгукнулися на запрошення парламенту і подали свої пропозиції, їх було внесено. Створилася певна система законодавчої праці. Однак уже у травні нинішнього року ми одержали постанову Кабінету Міністрів № 897 про перелік законопроектів, що розроблятимуться центральними органами виконавчої влади в 1999 році. Цей перелік не містить багато чого, що передбачено планом законопроектних робіт на 1999 рік.

— В останній день пленарних засідань Верховна Рада направила на висновок до Конституційного Суду законопроект про внесення змін до Основного Закону. Вони якраз, на мою думку, і стосуються вдосконалення законодавчого процесу і посилення парламентського контролю за застосуванням законів та їх дотриманням.

— Справді, автори законопроекту про внесення змін до статей 84, 85, 89, 92, 93, 94, 106, 147, 150, 151 та пункту 6 п'ятнадцятого розділу Конституції України прагнули уточнити редакцію або усунути недоліки конституційних норм, що регламентують діяльність законодавчого органу.

Скажімо, стосовно парламентського контролю. Запропоновано уточнити редакцію статті 89 Конституції, передбачивши, щоб комітети Верховної Ради, крім законопроектів

Проблема полягає не так у створенні правової бази, як у правозастосовчій практиці

тної роботи, здійснювали парламентський контроль у межах та в порядку, встановлених законами України. Зокрема, законами про комітети Верховної Ради, про тимчасові слідчі та тимчасові спеціальні комісії. Парламентаризм має супроводжуватися досить сильним парламентським контролем, що в жодному разі не означає втручання в діяльність виконавчої влади, а забезпечує контроль за виконанням законів.

Парадоксально, але факт: Конституція не наділила комітети Верховної Ради і правом законодавчої ініціативи. Один депутат має таке право, а група депутатів, професіоналів у своїй справі, котрі працюють у тому чи іншому комітеті, — ні. Як на мене, то саме комітети повинні мати більше права на законодавчу ініціативу, аніж один депутат. Як фахівець, я підтримую такий проект зміни до Конституції.

Створити завершений правовий механізм розв'язання іншої колізії покликана пропозиція про зміни до статті 94 Основного Закону. Вона регулює порядок накладення вето на закон і процедуру опублікування та оприлюднення тих законів, щодо яких парламент подолав вето. Наприклад, ви пам'ятаєте, як Верховна Рада двічі — 302 і 307 голосами долала вето Президента на закон про місцеві державні адміністрації. Але Президент так і не підписував закон. Виникла неврегульована ситуація.

Автори запропонували: якщо вето подолано і Президент у термін, установлений законом (нині це 10 днів, а вони наполягають на 7), не підпише закон, то повторно прийнятий закон за рішенням Верховної Ради має бути підписаний головою парламенту та офіційно опублікований в установленому порядку.

Звичайно, така пропозиція викличе певні політичні оцінки. Але, з юридичної точки зору, необхідно створити завершений правовий механізм розв'язання подібних колізій.

Інша пропозиція полягає у пом'якшенні механізму подолання вето. Закони у нас приймають простою більшістю голосів — не менш як 226, а щоб подолати вето, потрібна кваліфікована більшість — не менше 301. Це жорсткий механізм. Запропоновано долати вето також простою більшістю. Світова практика різна. Але, по суті, це питання політичної доцільності.

— Мабуть, так само, як і пропозиція авторів законопроекту про відновлення права Верховної Ради тлумачити закони? Тобто Конституційний Суд має позбавити себе «шматка хліба»?

— У цьому у полягає пикантність ситуації. Та завдання Конституційного Суду не говорити в своєму висновку про доцільність чи недоцільність такої пропозиції. А дати висновок про відповідність чи невідповідність її вимогам 157 і 158 статей Конституції України. Це, на мою думку, усвідомлюють усі судді Конституційного Суду та ініціатори законопроекту. А тому народні депутати сподіваються на об'єктивність у висновку КС.

— 24 фахівці юридичного управління, очолюваного вами, судячи з нашої розмови, завантажені роботою і нині, в міжсесійний період... Над чим конкретно вони працюють?

— Перелічити всі законопроекти неможливо. Бо наші фахівці опрацьовують усі документи. Основна увага нині — проектами Кримінального кодексу, який підготовлено до другого читання, проектами Бюджетного кодексу, порівняльна таблиця якого налічує 307 сторінок...

— ... Цього уже досить, щоб бути завантаженим. Адже від змісту лише Бюджетного кодексу залежить в економіці й політиці, соціальній сфері усе або майже усе...

— ... Так, — і фінансові потоки, і співвідношення інтересів і взаємовідносин між центром і регіонами.

Наше завдання — до початку сесії підготуватися так, щоб потім не було бажання в «пожежному» порядку виступати з трибуни парламенту.

— Дякую за розмову, і нехай ваше юридичне слово допомагає народним обранцям реалізувати те, що вони обцяли виборцям у своїх програмах.

Бесіду вела
Світлана ПИСАРЕНКО.

«Холодна» ера в історії «гарячої» галузі держави

(Початок на 1-й стор.).

«Голос України» не раз писав про потенційну спроможність української чорної металургії. Особливо її науково-технологічне забезпечення, котре навіть випереджало деякі розвинені країни світу. Та нині, якщо казати про «експеримент» дніпропетровців, йтиметься, по суті, про спробу врятувати виробництво металу в Україні. На посаду нового заступника голови облдержадміністрації тут призначено Володимира Куцина, який до цього очолював Новомосковський трубний завод.

Чи багато заводу для щастя треба?

Сталося так, що саме напередодні призначення ми й завітали на його підприємство у Новомосковську. Щоб самим пересвідчитися, чи справді чутки про «смерть» трубного, які тоширювалися два-три останні роки, перебільшені. Адже кілька разів прогнозували навіть конкретні дати зупинки заводу. Що ніби й не мало б дивувати. Свого часу зорієнтований винятково на випуск продукції нафтогазового сортаменту для Тюмені, він переживав багато драматичніші роки падіння, ніж інші металургійні заводи України.

Через те, що виявився ніби зайвим і нікому не потрібним. До того ж не лише за межами рідної держави. Трагедія полягала в тому, і її причини заводчани спочатку ніяк не могли збагнути, що несподівано — передусім у своїй країні. Логічно було сподіватися, що молода незалежна Україна розважливо продумас, як розпорядитися потужною галуззю. Не важливо, що одні підприємства залишалися в державній власності, а інші роздержавлювалися, головне — стратегічно визначитися, як зберегти потенціал і заводувати ним світ. Та так не сталося. Навколо заводу неначе виникла торожня.

Мало хто знає, приміром, що саме напередодні на Новомосковському заводі готувалися вперше у світовій практиці випускати багатошарові труби. Вони ознаменували б нову еру в трубному виробництві. Та сьогодні про це забули, наче нічого такого й не було. І тепер те, що завод «елементарними» замовленнями завантажений трохи більше, як на десять відсотків своїх потужностей, і з отією оптимістичною ознакою, що він не вмер і не вмирас. Не кажучи про цех неповторного емальованого посуду, успіхи якого, за нинішніми мірками, ще більш наявні. Єдина прикраса — Новомосковський трубний завод все-таки призначений не лише для випуску, як раніше писали, товарів ширьжитку...

У тому-то й річ. Якщо завод справді здійснив щось більше, ніж це можливо за теперішніх умов, і при цьому ледь зводить кінці з кінцями, хіба не свідчить це про дивовижність, парадоксальність і ніби неправдоподібність ситуації, в якій приречено перебуває українська чорна металургія? І що окремо Новомосковському заводу «для повного щастя» саме й не вистачає благополуччя, мудрості, керівності та, коли хочете, «інстинкту» самозбереження всієї вітчизняної металургійної галузі загалом...

Та, що біжить світ за очі, куди несуть її хвилі

Адже для своїх труб, що мають найбільший попит, найближче новомосковці можуть купити сталеву листову стрічку у Маріуполі, на комбінаті імені Ілліча — по 880 гривень за тону. Але потім, виготовивши труби, вдома в ліпшому разі реалізують їх по 800 гривень за тону. Ви щось можете зрозуміти? Це як придбати десяток яєць за гривню, зварити їх і продати за вісімдесят копійок. Чи знайдеться такий нерозумний газда, щоб займатися подібним «бізнесом»?

Щоб якийсь збагнути цю абсурдність, і завітали ми у Дніпропетровську до приміщення, де колись знаходився Мінчормет України. Мозковий і координуючий центр галузі. Тут тепер, правда, рій усіляких фірм і фірмочок, а саме приміщення вже давно належить якійсь «невідомій» і загадковій зарубіжній компанії, що також підтверджує абсурдність ситуації. Та уламками на місці колишнього міністерства залишилися і виробничо-господарські об'єднання на кшталт «Металургпрому», «Укртрубопрому», «Укрметизу», «Укрметалургтранс» і так далі.

Іхні керівники Іван Баранцов, Ігор Буравльов, Віталій Кабак та Владислав Гончаренко охоче відгукнулися на пропозицію провести імпровізований «круглий стіл». Тим паче, що саме з метою згуртувати підприємства галузі домагаються створення Асоціації гірничо-металургійного комплексу, проект статуту якої вже підготували. Щоб, кажуть, усе поставити на ноги. Бо, на тверде переконання цих достоту досвідчених фахівців, чорна металургія і розвивається через те, що її підприємства порізні і врізні, без вітрил і компасу вирушили в небезпечне плавання бурхливим світовим ринковим океаном.

Річ у тім, що якими великими і потужними не були б окремо взяті підприємства чорної металургії, вся галузь не є формальним їх об'єднанням. У машинобудуванні чи легкій промисловості кожне підприємство саме по собі становить замкнене коло. У чорній металургії не так. Гірничорудні комбінати добувають і збагачують залізну руду, і їхня продукція — лише сировина для подальшої переробки. Як потім і виплавлений чавун чи зварена сталь. Як і різноманітні відливки та заготовки — ще не все. Бо в металургії кінцева продукція — це аж четвертий переділ. Тобто готовий для певних цілей металопрокат і труби.

Отже виходить, що в межах держави, котра володіє розвиненим металургій-

ним комплексом, все і має зводитися до четвертого переділу. З одного боку, металопрокат і труби коштуватимуть «доступно», коли гірники собі, збагачувальники собі, а доменщики чи сталевари собі, мов навіжені, поперед прокатників не збуватимуть свою продукцію як кінцеву, з етапу в етап, по ланцюгу «накручуючи» в її ціну всі витрати. Уявляєте, з яким прогресом вони множаться? А з другого боку, Україну тільки тоді і сприйматимуть як серйозного конкурента на металевому ринку, коли пропонуватиме виробу винятково останнього, четвертого, переділу.

Що ж натовість насправді відбувається? Металурги, мов за принципом «хто в лів, а хто по дрова», стрімголов кинулися на зовнішні ринки. Хто з рудою чи концентратом, хто з трубними заготовками чи металевим листом, хто з відливками для сортового прокату. Беріть, люди добрі, майже за безцінь віддаємо. Валюту заробляють, але таку незначну порівняно з тими, хто торгує готовим прокатом, що це сором і втрата нашої гідності.

Та як компенсувати втрати? Звичайно, за рахунок нарощення цін при внутрішньому збуті. От і деруть три шкури зі своїх. А чом не душити ближніх, якщо самі давно вже в зашморгу? Якщо петля, то для всіх! Чим дорожче за гривні пропонують удома свою продукцію, аби покривати збитки на зовнішніх операціях, тим менше в рідному «отечестві» знаходиться покупців. Отож залишається тільки сподіватися на «гапоп по Європі» — на збут за межі країни того, що беруть за копійки. Бодай сьогодні мати «живі» гроші... Що буде завтра — не питає. А в підсумку, вже другий чи й третій рік практично всі підприємства галузі працюють з мінусовою рентабельністю. Тобто у збиток собі. Точніше, державі, оскільки все це обертається великими боргами до бюджету та за енергоносії. Нічого безглуздішого не придумаєш, але факт залишається фактом: «вогненна» галузь горить синім вогнем. І вже чутки про вірогідність «смерті» вітчизняної чорної металургії, на відміну від недавніх чуток про «смерть» Новомосковського трубного, не є перебільшенням.

Якщо галузь, незважаючи на будь-які форми власності, в котрих перебувають її підприємства, має діяти в єдиному замкненому циклі, а в державі вже вісім років ніхто нею не перймається як єдиним комплексом, то на що можна сподіватися? — запитанням на наше німе запитання пояснення в колишньому приміщенні Мінчормету України. І навіть уточнюють: «Якщо галузі, навпаки, наказано гинути...»

Ще як зникло у Дніпропетровську міністерство і Анатолій Голубченко з нечисленним «десантом» перебирався керувати металургією до Києва, його попереджали, що не тільки хліб не родить на Хрещатику, а й сталь не плавиться. А тепер перед нами кладуть стоси експертних висновків та аналітичних досліджень, з яких вперто вип-

ливає, що ні колишній Мінпром, ні теперішній Мінпромполітики чорною металургією не керували і не керують досі. З другого боку, про дуже наполегливі спроби дніпропетровців, котрих підтримують на Донбасі і в Запоріжжі, відновити щось на кшталт координуючого Комітету з чорної металургії чи створити Асоціацію гірничо-металургійного комплексу, яка «диригувала» б внутрігалузовими стосунками і кооперативними поставками, в Києві не чувають і не хочуть чути. Ми всіх своїх до одної ями і квит — тільки так написав би тепер класик української літератури вже минулої епохи.

Дніпропетровськ починає чорними і хоче виграти

Що Новомосковський трубний трубну заготовку доставляв з Росії, коли аналогічні потужності в Україні завантажні менш як на третину — це ще можна зрозуміти. Але як пояснити, що збагачену руду вигідніше везти з Канади, ніж із Кривого Рогу? Або що поряд у Нікополі згортають добуток марганцевої, а Нікопольський феросплавний закуповує її теж «за бутром»?

Отож Дніпропетровщині, мабуть, нічого іншого й не залишалося, як згадати, що вона, по-перше, головна в металургійній галузі держави, а по-друге, вирішально залежна від металургії. І зважилася більше не чекати, поки у Києві збагнуть, що «сила цієї галузі в технологічних зв'язках усіх її підприємств задля довершеності четвертим переділом». Недавно призначений тут «губернатором» Микола Швець, свідомо розпочавши відродження промислового потенціалу регіону з гірничо-металургійного комплексу, мету свою називав «створенням внутріобласного балансу». Себто щоб металургійні цикли від видобутку руди до виробництва сортового прокату «замкнути» в межах області. Для цього Дніпропетровщина домоглася й указу Президента, за яким в її управління передано державні частки акцій підприємств галузі. Тільки так, вважає Микола Швець, у нас скінчиться «сра суцільної безвідповідальності». А фахівці вже наскли його політику «повернення до здорового глузду».

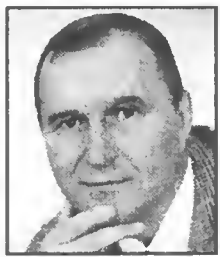
І дуже вірять, що все скінчиться вдало. Адже іншого просто не дано, якщо справді хочемо з користю для держави розпорядитися чорною металургією. Правда, якщо наші державні мужі тим часом дійшли висновку, що такою потужною і перспективною, як була, вона Україні ні до чого і що досить того, щоб окремі підприємства не розбилися в штормах об грізні скелі, тоді інша річ. Так що виграш, на який сподівається Дніпропетровщина, хоч вона того чи ні, насправді має дати відповідь на найактуальніше нині запитання, до якого берега курсус і курсуватиме не лише окремо взята галузь, а і вся наша держава.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Олег Кухарчук запишається з нами

Минув рік з того трагічного дня, коли пішов від нас Олег Сергійович Кухарчук. Та почуття гіркоти й біль втрати не можуть втамувати ні місяці, ні роки. Його життєвий шлях не був простим і легким — всього, чого він досягнув до своїх п'ятдесяти років, Олег Кухарчук добивався завдяки наполегливості, прагненню до знань, самовдосконалення.

Він здобув дві вищі освіти — педагогічну та економічну, став фахівцем з питань фінансів і кредиту, закінчив Академію праці і соціальних відносин. Різноманітна й трудова біографія Олега Кухарчука: пройшовши шлях від інструк-

тора-методиста хлібокомбінату № 3 до начальника головного управління Міністерства України у справах молоді і спорту, 1992 року він вирішив спробувати сили на шляху підприємництва. Згодом очолював україно-італійське під-

приємство «Імпекс», а 1997 року Олега Сергійовича обирають головою правління акціонерного товариства «Укргаззбут».

Але, безперечно, найвагомішим і головним досягненням Олега Кухарчука стала перемога на останніх парламентських виборах. З п'ятнадцяти кандидатів саме йому віддала свої голоси переважна більшість мешканців 101-го Знам'янського виборчого округу Кіровоградської області.

Його передвиборна програма не містила пустих обіцянок. Життя навчило його ставити перед собою реальні цілі.

І дещо зі своїх намірів — організувати реальну допомогу малозабезпеченим верствам населення, посприяти ліквідації заборгованості із зарплатної плати і пенсій, забезпечити матеріально-технічну підтримку колективних і фермерських господарств, матеріальну підтримку дитячим садкам, школам, бібліотекам, будинкам культури, дитячим будинкам, дитячим творчим колективам — Олег Кухарчук встиг втілити в життя, залишивши по собі вдячну пам'ять тих, кому допоміг і кого підтримав у важку хвилину. На жаль, включитися в

активну законодавчу діяльність він не встиг. Залишилися нереалізованими великі плани, цікаві задуми.

Та близькі, друзі і однодумці Олега Кухарчука пам'ятають про нього, про його справи й задуми, намагаючись їх реалізувати. Він завжди залишається з нами.

Р. БЕЗСМЕРТНИЙ, С. БУРЯК, А. ДЕРКАЧ, І. ДІЯК, С. ДОВГІЙ, С. ДРИЖЧАНІЙ, А. ЄДІН, М. ЖУЛИНСЬКИЙ, В. КАЛІЧЕНКО, Ю. КАРМАЗІН, О. КЛИМПУШ, І. МАРОН, В. МЕДВЕДУК, В. МУХІН, В. НІМЧЕНКО, В. ПІНЧУК, М. СИРОТА, Л. СУПРУН, Д. ТАБАЧНИК, В. ТКАЧУК, А. ТОЛСТОУХОВ, І. ШАРОВ, В. ЯЦУБА.

Збагачену руду вигідніше везти із Канади, ніж із Кривого Рогу

У номер

✓ **Токіо**

Під старовинним прапором і гімном

Палата радників парламенту Японії ухвалила законопроект про державний прапор і гімн за підтримки Ліберально-демократичної партії, Ліберальної партії, партії «Комейто» та Демократичної партії Японії. Сотні жителів Токіо здійснили сидячу демонстрацію навколо споруди парламенту на знак протесту проти ухвалення ним цього законопроекту. Й досі у серцях частини японців зберігається тінь, кицута на державний прапор і гімн агресивною війною, розпочатою більш як півстоліття тому. Закон набере чинності 13 серпня.

✓ **Канберра**

Лише два питання

Під час референдуму з питання республіканської форми правління в Австралії, призначеного на 6 листопада, розв'язуватиметься також проблема передання повноважень глави держави від королеви Великої Британії президентові Австралії. Прем'єр-міністр Джон Говард заявив, що народ має вирішити два питання: чи буде запроваджено республіканську форму правління замість нинішнього конституційно-монархічного устрою і чи бути президентом, призначеному більшістю федерального парламенту, главою держави, функції якого нині виконує королева Великої Британії та губернатор Австралії.

✓ **Пекін**

Китай занепокоєний наркотиками

Міністр суспільної безпеки Цзя Чуньван на робочій нараді щодо заборони наркотиків наголосив, що Китай із країни, через яку здійснювали транзитні перевезення наркотиків, перетворюється на країну, в якій вживають наркотики. Цифри свідчать, що з січня по червень нинішнього року міліція розкрила понад 110 тис. кримінальних справ, пов'язаних з наркобізнесом, заарештовано більш як 140 тис. осіб.

✓ **Вашингтон**

Розширювати, не розширювати?

Для розширення НАТО не було й немає потреби. Якщо воно триватиме й далі, то може ускладнити відносини Росії з найближчими сусідами. Такого погляду дотримується старійшина американської зовнішньої політики, колишній посол США в Москві Джордж Кеннан. Він також вказує на особливий характер російського кордону з балтійськими республіками, які «були частиною Росії довше, ніж чогось іншого». На його думку, падалі відносини Москви з колишніми радянськими республіками «не будуть надто проблематичні». Так, вважає він, навіть проблема Криму не ускладнює надмірно зв'язків Росії з Україною.

✓ **Фотофакт**

Жителька Індії Ума Ганеш дивиться на сонце через сонячний фільтр у Макхтрана (Західна Індія). Це село — одне з 22 селищ, де сьогодні буде чудово видно останнє за тисячоліття повне сонячне затемнення.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ», агентства «ТАР-ТАКС» та «Сінхуа». Фото АР.

Прем'єр «помер». Нехай живе президент?

Актуально

Найперший парадокс відставки російського прем'єр-міністра Сергія Степашина в тому, що вона, ця відставка, сенсація стала, але нікого вже не здивувала. Ні російських, ні світових політиків. Навіть рубль подешевів тільки на 74 копійки. «Це стовідсоткова клініка», — резюмував лідер комуністів Геннадій Зюганов, характеризуючи дії Б. Єльцина.

Другий парадокс у тому, що ні сам російський президент, ні оглядачі, ні С. Степашин так і не пояснили, що спричинило відставку уряду, який доволі вдало продовжив практику попереднього кабінету Є. Примакова. Як і його попередник, С. Степашин за 83 дні свого прем'єрства успішно продовжив переговори з міжнародними кредиторами Росії, домігшись відновлення кредитування і відстрочки виплати боргів. Не відбувся обвал рубля й було збережено відносно стабільність у економіці. С. Степашин удалося навіть умовити думців ухвалити законопроекти, продиктовані «акулами світового імперіалізму».

І все-таки причини відставки більш-менш очевидні. Найперша з них у тому, що С. Степашин повторив помилку Є. Примакова. Клянучись у вірності президентові, С. Степашин спробував здійснювати виважену політику лавірування між

різними політико-бізнесовими угрупованнями сучасної Росії. Активно подорожуючи Росією, новий прем'єр продуктивно налагоджував потрібні контакти з регіональними елітами, але при цьому не виконав головного «надзавдання» Б. Єльцина — не об'єднав навколо Кремля російських губернаторів. Об'єднання «Вся Росія» на чолі з впливовим президентом Татарстану М. Шаймієвим заблокувалося з «Отечеством» московського мера Ю. Лужкова. І це означає одне — не всі губернатори Росії хочуть продовження практики «єльцинського капіталізму» з його спадкоємцем. А С. Степашин, як розумний політик, котрий вмів бачити свою перспективу, не зміг знехтувати цією обставиною. І при цьому його особистий рейтинг нестримно зростає. І якби С. Степашин справді спробував би втратити свою гру, то логіка політичного роз-

виту змусила б його й надалі дистанціюватися від «сім'ї» та її фаворитів.

З цього випливає друга причина відставки, про яку мимоволі прохопився сам Степашин, оголошуючи урядові про свою «немильність». «Не сидітиму, щоб не засиджуватися», — сумно пожуртував він, а потім звернувся до свого першого заступника Миколи Аксененка: «Чи не правда?».

І цей вибір суб'єкта для жартів не був випадковий. Аксененко — найзапекліший конкурент Степашина з першого дня призначення і найвідвертіший протеже Бориса Березовського. А Борис Абрамович і не приховував, що незадоволений призначенням Степашина, бо, певно, відразу не довіряв йому. Такий, як Березовський, не потрібна самостійна політична постать у ролі спадкоємця Єльцина. Їм потрібний покірний, але рішучий виконавець, який може забезпечити статус-кво і після липня 2000 року. Сьогодні «березовським» таким видається 46-річний Володимир Путін. Саме він, на думку Єльцина, «здатний консолідувати суспільство і продовжити реформи». Як і — тж усім відомо. Оце й уся «зміна конфігурації».

Сам «спадкоємець» В. Пу-

тін — поки що «темна конячка», але наслідки його призначення і для Росії, і, на жаль, для України очевидні, бо давно прогнозовані. Режим Єльцина, щоб утвердити особистість «спадкоємця», об'єктивно змушений буде, з одного боку, демонструвати силу. В. Путін до цього готовий. Уже в одному з перших інтерв'ю телесканалу «НТВ» він відверто сказав: «Ті, хто дестабілізуватиме ситуацію, сидітимуть».

Проте з другого боку — після «багато» Кремль роздаватиме й «пряники» — спробує поліпшити соціально-економічне становище пересічних росіян, випрошуючи кредити за кордоном і вибиваючи борги в сусідів, серед яких — і Україна. Економічний тиск на Київ посилиться.

... А ще В. Путін сказав своїм міністрам: «Усім сидіти на місцях!» І головне — щоб ця команда не стосувалася передвиборних переговорів в Україні. Адже якщо Путін стане спадкоємцем, то йому теж, як і режимові Єльцина, на пострадянському просторі потрібні не самостійні держави, а сліпі сателіти-«дійні корови». А отже, Л. Кучма, переобраний президентом, і В. Путін може влаштуватися...

Володимир СКАЧКО.

Поки уряд відпочиває...

... населення думає, аналізує, робить висновки. Навіть незважаючи на спеку, святність відпускного періоду і фантастично дешеві сезонні розпродажі, під час яких усі закуповують на рік уперед. Кожні три місяці найпотужніші дослідницькі центри Німеччини проводять соціологічні опитування. І одне з найголовніших запитань: «Якби сьогодні були вибори, за кого б ви голосували?»

Останнє припало на початок літніх канікул уряду та бундестагу. Розпочавши дебати щодо пакету реформ з економіки, вони залишили їх розгляд до 25 серпня. Слід зазначити, що вони підкинули суспільству далеко «ненайсолодшу кістку»... Де й на чому можна ще заощадити?

Хоч правляча коаліція оцінила запропоновану міністром фінансів Хансом Айхелем програму як цілком придатну для реалізації, переважна більшість опитуваних громадян вважає її «економічно не вива-

женою». Підстав для цього не бракує. Хоч би й тому, що уряд і цього разу намагається заощадити на тих, хто має невисокі доходи. Приміром, програма соціал-демократів і «зелених», які прийшли до влади минулорічного вересня, обіцяла підвищення зарплати і пенсій в однакових пропорціях. Однак коаліція пропонує нині збільшити пенсії лише на інфляційні відсотки, а не відповідно до нетто-доходу, що не робить погоди у бюджеті пенсіонера.

Понад дві третини опитуваних громадян невдоволені політикою уряду і вважають її соціально не збалансованою. Звичайно, діяльність нинішнього кабінету жорстко критикує опозиція, вважаючи її згубною для майбутнього країни. І якщо опозиція на те й створена, щоб критикувати й наступати на п'яти конкурентам, то обов'язок соціал-демократів і «зелених» — підтримувати тих однопартійців, які нині біля керма влади. Але, зда-

ється, у їх лавах щодалі більшає невдоволення. Газети публікують листи соціал-демократів і «зелених», які відверто розчаровані політикою уряду.

І хоча до прийняття пакета реформ з економіки ще півроку — найімовірніше, оптимальний варіант буде знайдено. Глава СДПН канцлер Герхард Шрьодер, відправляючись у відпустку, надіслав листи майже 800 тисячам членам своєї партії з проханням підтримати його політичний курс. Зробив він це, на думку експертів, вчасно, бо вже за місяць починаються комунальні земельні вибори в шести досить впливових землях (Північний Рейн-Вестфалія, Бранденбург, Берлін, Саар, Саксонія, Тюрингія). Від того, представники яких партій приймуть там до влади, залежатиме політичний розклад сил у майбутньому.

Валентина ПИСАНЬКА.
Франкфурт-на-Майні.

Їх називали «вовками»

Датська поліція, за повідомленнями копенгагенських газет, затримала 26-річного громадянина Данії, якого підозрюють у тому, що причетний до актів розбою й терору в югославському краї Косово.

— Так, я входив у групу найманців, яка налічувала приблизно 20 осіб. У її складі були громадяни Росії, Польщі та Угорщини. Мешканці косовських сіл називали нас «вовками», — таке визнання у вечірній датській газеті «Екстра бладет» зробив хлопець напередодні арешту.

Він сказав, що група скоювала вбивства як цивільних албанців, так і бійців Визвольної армії Косово. Особисто цей снайпер убив, за його словами, пару десятків осіб. Декого йому доводилося добивати повторними пострілами. Група діяла за завданням сербських сил, але їх датчанин не назвав.

Легіонер-снайпер розповів також, що раніше входив до складу миротворчих сил ООН у Боснії, але його звільнили за провинність. Після цього вступив до загону легіонерів, але й там довго не протримався через те, що вчасно не одержував налсжну йому винагороду. Тому він і заговорив.

У зв'язку з інтерв'ю поліція оголосила розшук легіонера. Один з читачів газети повідомив, що бачив його в місті Хадерслеві, розташованому на півдні датського півострова Ютландія. «Я ні про що не жалкую, — заявив цей легіонер після арешту, — я просто виконував роботу».

Ця історія, якщо факти підтвердяться, може довести звинувачення на адресу сербів про те, що вони проводили політику «національної чистки» силами найманців на території Косово. Вона говорить також про те, що до числа вбивць-легіонерів потрапляють навіть громадяни таких демократичних країн, як Данія й Фінляндія.

Марат ЗУБКО.

Гельсінкі.

3 днем народження, «Фіат»!

Сторічний ювілей для людини — ознака хорошого здоров'я, а для автомобільної компанії — якісної продукції.

Найбільший автогігант в Італії був заснований у липні 1899 року. З плином часу підвищувалася якість і обсяг виробництва. За підсумками минулого року, він становив 90 трильйонів лір, а в 1990-му — лише 57,2 трильйона. Сьогодні ціла система «Фіату» діє вже в 52 країнах. 40 відсотків співробітників, а це 94 тисячі осіб, працюють за кордоном. Серед найбільших його партнерів — Аргентина, Індія, Туреччина і Росія.

У «Фіату» є наміри тісніше співробітничати з Україною.

Олесь КЛИНОВ.

Турін.

В. Путін — прем'єр і наступник президента РФ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Керуючись принципами гуманізму та відповідно до статті 92 Конституції України, Верховна Рада України **постановляє:**

Стаття 1. Звільнити від покарання у вигляді позбавлення волі та від інших покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, засуджених за злочини, що не є тяжкими:

а) осіб, які на момент вчинення злочину були неповнолітніми;

б) жінок і чоловіків, які мають неповнолітніх дітей або дітей-інвалідів;

в) вагітних жінок;

г) жінок віком понад 50 років та чоловіків віком понад 55 років;

д) жінок і чоловіків, які мають батьків віком понад 70 років, а також батьків-інвалідів першої групи, які потребують стороннього догляду, за умови, що в цих батьків немає інших працездатних дітей;

е) ветеранів війни;

є) інвалідів першої та другої груп, а також хворих на туберкульоз активної форми (підгрупи «А» і «Б» першої групи та підгрупа «А» п'ятої групи диспансерного обліку) та на онкологічні захворювання (друга, третя і четверта клінічні групи);

ж) учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та потерпілих від Чорнобильської катастрофи.

Стаття 2. Звільнити від покарання осіб, перелічених у статті 1 цього Закону, засуджених за тяжкі злочини до позбавлення волі, та від інших покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, якщо вони на день набрання цим Законом чинності відбули не менше половини призначеного строку покарання.

Стаття 3. Звільнити від покарання у вигляді позбавлення волі та від інших покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, жінок, засуджених за злочини, що не є тяжкими, на строк до трьох років включно.

Стаття 4. Звільнити від покарання осіб, крім перелічених у статті 1 цього Закону, засуджених за злочини, що не є тяжкими, до позбавлення волі, та від інших покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, якщо вони на день набрання цим Законом чинності відбули не менше третини призначеного строку покарання.

Стаття 5. Звільнити від покарання осіб, крім перелічених у статті 1 цього Закону, засуджених вперше за тяжкі злочини до позбавлення волі на строк до шести років включно та від інших покарань, якщо вони на день набрання цим Законом чинності відбули не менше половини призначеного строку покарання.

Стаття 6. Звільнити з місць позбавлення волі осіб, засуджених вперше, невідбута частина покарання у яких на день набрання цим Законом чинності становить менше двох років.

Стаття 7. Звільнити з дисциплінарних батальйонів осіб, засуджених вперше за злочини, що не є тяжкими, а засуджених вперше за тяжкі злочини, — якщо вони на день набрання цим Законом чинності відбули не менше половини призначеного строку покарання.

Стаття 8. Звільнити від покарання у вигляді позбавлення волі осіб, перелічених у статті 1 цього Закону, у яких невідбута частина строку покарання на день набрання цим Законом чинності становить менше шести місяців, незалежно від обмежень, встановлених у пунктах «є», «л» статті 11 цього Закону, крім осіб, засуджених за особливо небезпечні злочини проти держави, бандітизм, умисне вбивство при обтяжуючих обставинах.

Стаття 9. Скоротити наполовину невідбуту частину покарання особам, засудженим до позбавлення волі, які не підлягають звільненню від покарання на підставі статей 4 — 7 цього Закону:

а) засудженим за злочини, що не є тяжкими;

б) засудженим за тяжкі злочини на строк до десяти років включно, якщо вони на день набрання цим Законом чинності відбули не менше половини призначеного строку покарання.

Стаття 10. Закрити кримінальні справи, що перебувають у провадженні органів дізнання, попереднього слідства, та справи, не розглянуті судами, про злочини, вчинені до набрання цим Законом чинності особами, які підпадають під дію статті 1 цього Закону, а також жінками, які вчинили злочини, що не є тяжкими, за які передбачено покарання не суворіше як три роки позбавлення волі.

Стаття 11. Амністія не поширюється на осіб:

а) яких визнано за вироком суду, що набрав законної сили, особливо небезпечними рецидивістами;

б) яким смертну кару в порядку помилування замінено на позбавлення волі;

в) які мають дві і більше судимості за вчинення тяжких злочинів;

г) яких засуджено за вчинення тяжкого злочину і які відбули менше половини призначеного вироком суду основного покарання;

д) до яких застосовувалися умовне засудження або відстрочка виконання вироку чи відстрочка відбування покарання (стаття 45, 46¹, 46² Кримінального кодексу України) і які вчинили протягом іспитового

строку або строку відстрочки виконання вироку чи строку відстрочки відбування покарання новий злочин;

е) які після винесення вироку, але до повного відбуття покарання, вчинили новий злочин;

є) які раніше звільнялися з місць позбавлення волі до повного відбуття призначеного судом строку покарання умовно-достроково і знову вчинили умисні злочини протягом невідбутої частини покарання;

ж) які мають неповнолітніх дітей або дітей-інвалідів, якщо вони вчинили злочини, що посягають на життя, здоров'я, честь, гідність чи інші охоронювані законом права та інтереси цих дітей;

з) які мають батьків віком понад 70 років, а також батьків — інвалідів першої групи, якщо вони вчинили злочини, що посягають на життя, здоров'я, честь, гідність чи інші охоронювані законом права та інтереси цих батьків;

и) до яких протягом 1991—1999 років було застосовано амністію або помилування незалежно від зняття чи погашення судимості і які знову вчинили злочини;

і) які не пройшли призначеного судом повного курсу примусового лікування від алкоголізму чи наркоманії або лікування від венеричної хвороби;

ї) які злісно порушують режим у період відбування покарання;

й) яких за злісне порушення режиму було переведено до іншої виправно-трудової установи з більш суворим режимом;

к) яким виправні роботи замінено на позбавлення волі, а також тим, щодо яких судом було скасовано умовне засудження чи відстрочку виконання вироку і які були направлені для відбування покарання, призначеного вироком, якщо після винесення постанови (ухвали) суду про направлення до виправно-трудової установи вони перебували під вартою менше одного року на день набрання цим Законом чинності;

л) яких притягнуто до кримінальної відповідальності чи засуджено за особливо небезпечні злочини проти держави (статті 56-60, 62, 63, 63¹); бандітизм (стаття 69); дії, що дезорганізують роботу виправно-трудових установ (стаття 69¹); контрабанду наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів (стаття 70¹); приховування валютної виручки (стаття 80¹); розкрадання державного або колективного майна шляхом грабежу та шахрайства при обтяжуючих обставинах (стаття 82 частини 2, 3 і 4, стаття 83 частини 2 і 3); розбій з метою розкрадання державного або колективного майна або заволодіння індивідуальним майном громадян (статті 86, 142); розкрадання державного або колективного майна в особливо великих розмірах, вчинене шляхом грабежу, шахрайства чи розбою (стаття 86¹); вимагательство державного, колективного майна або індивідуального майна громадян при обтяжуючих обставинах (стаття 86² частини 2 і 3, стаття 144 частини 2 і 3); умисне вбивство (статті 93, 94); умисне тяжке тілесне ушкодження при обтяжуючих обставинах (стаття 101 частини 2 і 3); згвалтування при обтяжуючих обставинах (стаття 117 частини 2, 3 і 4); задоволення статевої пристрасті неприродним способом при обтяжуючих обставинах (стаття 118 частини 2); мужолозтво при обтяжуючих обставинах (стаття 122 частини 2); захоплення заручників (стаття 123¹); торгівля людьми (стаття 124¹); неодноразові (дві і більше) крадіжки індивідуального майна громадян з проникненням у житло (стаття 140 частини 3); грабїж при обтяжуючих обставинах (стаття 141 частини 2 і 3); шахрайство при обтяжуючих обставинах (стаття 143 частини 2 і 3); ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів (стаття 148²); одержання хабара при обтяжуючих обставинах (стаття 168 частини 3); втеча з місця позбавлення волі або з-під варти (стаття 183); заподіяння тілесних ушкоджень судді або працівникові правоохоронного органу (стаття 189¹); посягання на життя судді, працівника правоохоронного органу у зв'язку з виконанням ними службових обов'язків, а також члена громадського формування з охорони громадського порядку або військовослужбовця у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з охороною громадського порядку (стаття 190¹); примусження до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань при обтяжуючих обставинах (стаття 198² частини 2 і 3); особливо злісне хуліганство (стаття 206 частини 3); угон транспортних засобів при обтяжуючих обставинах (стаття 215³ частини 2 і 3); угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна (стаття 217²); блокування транспортних комунікацій при обтяжуючих обставинах (стаття 217³ частини 3); незаконне носіння, зберігання, придбання, виготовлення або збут вогнепальної зброї, бойових припасів або вибухових речовин (стаття 222 частини 1); розкрадання вогнепальної зброї, бойових припасів або вибухових речовин (стаття 223); незаконні вироблення, виготовлення, придбання, зберігання, переве-

знення, пересилання чи збут наркотичних засобів або психотропних речовин (стаття 229¹); розкрадання наркотичних засобів або психотропних речовин при обтяжуючих обставинах (стаття 229² частини 2 і 3); розкрадання прекурсорів при обтяжуючих обставинах (229³ частини 2 і 3), а також за злочини, передбачені пунктом «б» статті 232, пунктами «б» і «в» статті 234, пунктом «а» статті 236, пунктом «в» статті 238, пунктом «в» статті 241, пунктом «а» статті 243, пунктами «в» і «г» статті 249, пунктом «в» статті 250, пунктом «в» статті 251, пунктом «в» статті 252, пунктом «б» статті 254, пунктом «б» статті 254¹, пунктом «в» статті 254², пунктом «б» статті 254³ Кримінального кодексу України.

Стаття 12. Цей Закон застосовується до осіб, засуджених судами України, а також судами колишнього СРСР на території України, незалежно від місця відбування ними покарання.

Стаття 13. Виконання цього Закону покладається:

а) на суди:

щодо засуджених, які перебувають у місцях позбавлення волі. Застосування цього Закону проводиться за поданням начальника виправно-трудової установи, командування дисциплінарного батальйону, погодженим з відповідною спостережною комісією або службою у справах неповнолітніх. До подання додаються довідка про заохочення і стягнення, особова справа засудженого та інші документи, необхідні для вирішення питання про застосування амністії;

щодо осіб, справи та матеріали про злочини яких перебувають у провадженні судів і до набрання цим Законом чинності не розглянуті, а також осіб, справи про злочини яких розглянуто, але вироки не набрали законної сили;

щодо осіб, виконання вироків яким відстрочено у випадках і в порядку, передбачених законом, та умовно засуджених (питання про застосування амністії вирішує суд за поданням органу виконання покарань за погодженням з органом внутрішніх справ, який здійснює контроль за поведінкою засудженого);

щодо засуджених до штрафу, якщо на день набрання цим Законом чинності штраф не стягнуто (питання про застосування амністії вирішує суд, який постановив вирок);

щодо осіб, яким невідбуту частину покарання замінено більш м'яким покаранням до набрання цим Законом чинності (питання про застосування амністії вирішує суд за місцем відбування більш м'якого покарання);

щодо осіб, яких засуджено судами України і які відбувають покарання на території іншої держави (питання про застосування амністії вирішує суд, який постановив вирок);

щодо осіб, яких засуджено до позбавлення волі і які не перебувають під вартою, але вироки щодо них набрали законної сили;

щодо осіб, яких засуджено до виправних робіт без позбавлення волі, а також до інших покарань, не пов'язаних з позбавленням волі.

Питання про застосування амністії суд вирішує з власної ініціативи, з ініціативи прокурора, органу, який відає відбуванням покарання, а також засуджених;

б) на органи дізнання та попереднього слідства — щодо осіб, справи та матеріали про злочини яких перебувають у провадженні цих органів.

Стаття 14. Рішення про застосування або незастосування амністії приймається судом щодо кожної особи індивідуально на підставі ретельної перевірки матеріалів особової справи та відомостей про поведінку засудженого за час відбування покарання. Засуджений викликається у судове засідання і може давати пояснення.

У разі відсутності необхідних відомостей на засудженого розгляд питання про застосування амністії відкладається до їх одержання.

Судам та органам, на які покладено виконання цього Закону, надається право затримування від відповідних установ кримінальних справ та інших матеріалів, необхідних для вирішення питань, пов'язаних із застосуванням амністії. Такі вимоги мають бути виконані негайно.

Стаття 15. Закриття кримінальної справи на підставі статті 10 цього Закону не допускається, якщо обвинувачений чи підсудний проти цього заперечує.

Особа, щодо якої вирішується питання про закриття справи, свою згоду органу дізнання та попереднього слідства подає в письмовій формі, а суду — в усній чи письмовій формі з обов'язковим зазначенням цього у протоколі судового засідання.

Постанови про застосування амністії, винесені органами дізнання та попереднього слідства, санкціонуються прокурором. За відсутності згоди на застосування амністії закінчена розслідування справа надсилається до суду, який розглядає її та вирішує питання про можливість застосування амністії.

Судом рішення про закриття криміналь-

ної справи приймається у судовому засіданні за участю прокурора.

Стаття 16. У разі застосування амністії до осіб, яким скорочується невідбута частина покарання, визначення нового строку покарання обчислюється з дня набрання цим Законом чинності. Про дату закінчення відбування покарання засудженому сповіщається протягом місяця після опублікування цього Закону.

Стаття 17. Під дію цього Закону підпадають особи, які вчинили злочини до дня набрання ним чинності включно.

Стаття 18. У разі застосування амністії:

а) під дію статті 1 цього Закону підпадають:

неповнолітні, яким на час вчинення злочину не виповнилося 18 років;

не позбавлені батьківських прав чоловіки та жінки, що мають дітей, яким не виповнилося 18 років на день набрання цим Законом чинності, або дітей-інвалідів незалежно від їх віку;

вагітні на день набрання цим Законом чинності жінки;

жінки, які досягли 50-річного віку, та чоловіки, які досягли 55-річного віку на день набрання цим Законом чинності, а за відсутності документів, що підтверджують день і місяць народження, — жінки, які народилися до настання 1949 року, і чоловіки, які народилися до настання 1944 року;

чоловіки та жінки, які мають одного чи обох батьків, якщо батьки досягли 70-річного віку на день набрання цим Законом чинності;

чоловіки та жінки, які мають одного чи обох батьків, що визнані інвалідами першої групи до дня набрання цим Законом чинності;

ветерани війни — учасники бойових дій, інваліди війни та учасники війни, яким видано посвідчення відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

особи, яких у встановленому порядку визнано інвалідами першої чи другої груп до набрання цим Законом чинності;

особи, яких до набрання цим Законом чинності відповідно до рішення медичної комісії визнано хворими на туберкульоз активної форми (підгрупи «А» і «Б» першої групи та підгрупа «А» п'ятої групи диспансерного обліку) та онкологічні захворювання (друга, третя і четверта клінічні групи).

До учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та потерпілих від Чорнобильської катастрофи належать особи, яким видано документи відповідно до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» та аналогічних законів інших держав — колишніх республік СРСР;

б) до тяжких належать злочини, перелічені в статті 7¹ Кримінального кодексу України.

Стаття 19. Підставою для визнання закінченим курсу лікування засудженим венеричної хвороби є медичний висновок, а щодо осіб, яким судом призначено примусове лікування від алкоголізму чи наркоманії, — постанова (ухвала) суду про припинення примусового лікування, винесені до набрання цим Законом чинності чи в період його виконання.

Стаття 20. У разі застосування амністії до осіб, яким строк покарання було скорочено в порядку помилування або амністії, треба виходити із строку покарання, встановленого відповідно до цих актів.

Стаття 21. Особи, які за цим Законом звільняються повністю від покарання, звільняються як від основного, так і від додаткових покарань. Всі інші засуджені, які підпадають під дію цього Закону, від додаткових мір покарання не звільняються.

Стаття 22. Кабінету Міністрів України, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським, районним, районним у містах Києві та Севастополі державним адміністраціям, виконкомам міських, селищних, міських, районних у містах рад забезпечити:

а) організацію своєчасного обліку осіб, звільнених від покарання на підставі цього Закону, сприяння трудовому влаштуванню працездатних та контроль за поведінкою цих осіб;

б) сприяння трудовому влаштуванню звільнених на підставі цього Закону неповнолітніх або передачу їх під нагляд батьків, органів опіки та піклування, розміщення в необхідних випадках до дитячих виховних закладів; здійснення необхідних заходів, спрямованих на проведення серед цих осіб виховної роботи, недопущення вчинення ними повторних злочинів;

в) розміщення до закладів соціального захисту населення звільнених інвалідів та працездатних осіб похилого віку, які не мають родичів, що могли б узяти їх на своє утримання.

Стаття 23. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування і підлягає виконанню протягом трьох місяців.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
16 липня 1999 року.
№ 1005 — XIV.

Закон підлягає виконанню протягом трьох місяців

У номер

Житомир

У кожного свої жнива

Дані Житомирського облстатуправління про хід косовиці — мов зведення Радінформбюро з фронту. Тільки й того, що мова не про втрати противника, а про наші з вами: «З 3570 наявних в області комбайнів учора на полях працювало 1371, збиральна техніка простоювала здебільшого через брак пального». А тим часом...

Якщо солярка є — то її вже нема

На залізничну станцію в Баранівському районі прибула цистерна з соляркою — 52 тонни. Адресована вона облгагропромтехніці. — Це моє пальне, — сказав керівник якогось МП з іншого району області. Як тому підприємству так просто вдалося «приватизувати» цілу цистерну з паливом, знають тільки правоохоронці. «Шахрайським шляхом», — сказав перший заступник прокурора області Микола Черненко. Тим часом більшу частину «горючки» комерсант уже продав в інші області, а тепер, коли запахло смаленим, повертає назад, виконуючи «доручення» правоохоронців...

«Лишки» як вершки

Групи, очолювані працівниками прокуратури, перевірили 70 відсотків реалізаторів нафтопродуктів. Виявлено чимало «лишків». Порушено 14 кримінальних справ. — Тільки на одному з підприємств, — зазначив прокурор області Олександр Гардєцький, — таких лишків було близько 700 тонн. Частина того пального зберігалася тут ще з 1994 року. А від зарубіжної фірми, за якою воно рахувалося, весь цей час ні слуху ні духу. Ще здивувало, що за чотири роки різні контролюючі органи провели більше десятка перевірок, та ніхто нічого не виявив. Інше підприємство ухилилося від сплати податків на 282 тисячі гривень. Ще одне реалізувало за готівку великі партії пального фірмам, які взагалі піде не значаться як платники податків. Тож чи варто дивуватися, що на АЗС по трасі на Київ її працівники так завзято охороняли свої «комерційні секрети» від перевірки, що дістали по 15 діб...

Стихийне лихо — економічні умови

... Минають живітні дні, і дані про середню врожайність зернових по області знову «худнуть». Коліс втрати вирощеного сінсували «на несприятливі погодні умови». Тепер — на несприятливі економічні? «Королі бензоколонок», які вирішили, що ті умови сприятливі для них, дістали від перевірок 5,9 мільйона гривень донарахованих податків і штрафних санкцій. А ще правоохоронці знайшли тх, хто... нічого не порушив. Бо під одним дахом — чотири фірми, які продають пальне одна одній, поки ціна не досягне потрібного розміру, а навар — «розсмокчеться».

Фотофакт

Старожили Володимирецького району, що на Рівненщині, пам'ятають часи, коли воду з Білого Озера возили у Варшаву для панночок. Як косметичний засіб — бо містить гліцерин. Нині на берегах перлини Полісся розmistився оздоровчолікувальний комплекс «Біле озеро», де відпочивають не лише працівники Рівненської атомної, а й туристи з різних куточків України.

Фото Олександри ЮРКОВОЇ.

Візит «червоного півня»

У КСП «Тетерів» Радомисльського району вогонь знищив 80 тонн сіна нового врожаю разом з піддашком. А це господарство і так уже ледь животіє. Тож пожежа стала мовби додатковим знаком питання: чи проіснує це КСП до 2000 року? Три з половиною тисячі гривень вилетіло на вітер разом зі згорілим сіном у КСП імені Щорса Червоноармійського району. А в КСП «Родина» Черняхівського району вогонь пошкодив трактор і причеп:

сіно намоталося на карданий вал і загорілося. Механізатор схопив вогнегасника. А толку, якщо його кілька років не перезаряджали? Причини двох десятків пожеж, що сталися в АПК Житомирщини цього року, зводяться до звичного «якось минеться» та ще прагнення заощадити на тому, на чому аж ніяк заощаджувати не можна. Рейд, проведений під час жнив у кількох районах області працівниками головного управління державної

пожежної охорони разом з житомирськими колегами, тільки додав до цього нових фактів. Хіба вимагає якихось коментарів те, що в одному з перевірених господарств на току нема жодного вогнегасника? Хай купити новий рукав до пожежної машини для багатьох і справді дорого, але ж обладнання грозозахисту копійки коштує. «Якось минеться?» Не «минеться», бо торік корми горіли двічі саме через блискавку, а загалом

вогонь знищив їх 1100 тонн. І люди загинули. Цього року за невиконання правил пожежної безпеки до адміністративної відповідальності притягнуто 220 чоловік. Допомогає. Але шість десятків сільських пожежних депо взагалі не мають телефонного зв'язку, 80 відсотків автомобілів сільської пожежної охорони давно треба було б списати... Невже пожежу легше загасити, ніж їй запобігти? Олексій КАВУН. Житомирська область.

Вірменський коньяк луганського розливу

Підробка

Спеціалізований із боротьби з корупцією та організованою злочинністю управління СБУ в Луганській області проведено операцію щодо припинення діяльності організованої злочинної групи, яка спеціалізувалася на виробництві та реалізації фальсифікованих спиртних напоїв.

Такі виробництва зазвичай називають підпільними цехами. Але в даному разі масштаби діяльності, що її розгорнули виробники кустарної горілки, шампанського, «джин-тоніку», «бренді-та «ром-коли», нагадують швидше міні-заводи. Під час обшуків оперативники УСБУ вилучили пристрої для виготовлення, розливу, закорковування газованих алкогольних напоїв, пристосування для нанесення на етикетки друкованих символів, величезну кількість марок акцизного збору, етикеток для продукції Луганського лікеро-горілкового заводу, для «Советского шампанського», кришки з написом «Коньячний завод «Арагат» та «Кировский винзавод», більш як 500 пляшок фальсифікованих «бренді-та «ром-коли», більш як 200 пляшок кустарної горілки 11 найменувань, 4 ящики «самопального» шампанського, близько 50 літрів спирту, сировину, наповнювачі. Кількість вилученої порожньої тари нараховує тисячі одиниць.

Ці виробничі потужності функціонували в підвалі одного з будинків приватного сектора в Луганську. За попередніми даними, тільки слабоалкогольних «тоніків» кустарі виробляли на 1200 грн. на добу. Через мережу реалізаторів на центральному ринку обласного центру щодня продавалося в середньому 60—70 ящиків цих напоїв. Будучи дешевшими порівняно зі справжніми, вони мали попит. До речі, на перший погляд саморобну продукцію відрізнити від справжньої досить важко. Різниця тільки в кришці: у фабричних «бренді-та «ром-коли» та «джин-тоніку» їх по краях прикрашено темним кільцем з написом «Оболонь», а на кришках продукції із луганського підвалу такого кільця немає. І різниця, звісно, в якості. Незважаючи на те, що кустарі намагалися додержуватися технології та рецептури, про чистоту і відповідність свого виробництва санітарним нормам вони не дбали, пляшки мили в звичайній брудній ванні.

Організатором виробництва був 22-річний луганчанин, який і раніше потрапляв у поле зору оперативників. За його словами, для того, щоб поставити випуск і реалізацію фальсифікованих напоїв на солідну основу, йому знадобилося не більш як два місяці. Термін невеликий, навіть коли зважати на те, що працювали на підпільному заводі, крім нього самого, наймані пролетарі із числа безробітних. Того самого дня працівники управління СБУ перевірили численні торговельні точки, що реалізовували спиртні напої на ринках Луганська. Продукцію вилучено, об'єкти торгівлі закрито, ведеться їх ретельна перевірка. Юлія ЄРЕМЕНКО, прес-центр УСБУ в Луганській області. Мал. Віктора ПОПОВА.

Кримінал

Прощай, розум — зустрінемося завтра

Щоб якось поправити свій сімейний бюджет, Олександр Богач (прізвище змінено) сушив собі мізки, куди б поїхати підзаробити. Допомогли знайомі, які вже протоптали дорогу до Воронежа. Мовляв, і близьенько від Конотопа, і гроші платять непогані. Довго не роздумував — поїхав. Попрацювавши будівельником з півроку, вирішив повернутися додому. Купивши донецької дружині подарунок, квиток на поїзд Воронеж—Київ, зайшов до купе вагона. За п'ять хвилин до відправлення потягу зайшов ще один пасажир. З Русланом Олександр знайшов спільну мову швидко. «Ох і компанейський мужик», — подумав, коли новий знайомий поставив на столик коньяк, запрошуючи до трапези. З коньяком упоралися швидко. Настала черга Олександра пригостити попутника. Вагон-ресторан гостинно прийняв відвідувачів. Коньяк, «курчата табака» — і пиятика пішла повним ходом.

— Оскільки ми в ресторані, то анекдот у тему. Як ти ставишся до жінок? — запитав Руслан. — Нормально. — Ну тоді, значить, Жиглов дає завдання Шарапову: — Сьогодні підеш у ресторан «Асторія», там будеш пити каву і ще раз каву. Потім забереши «Соньку золоту ручку» і повезеш на хату. Потім між п'ятим і шостим разом запитаєш у неї: де Фокс? — Але ж, Гліб, я стільки не зможу?! — Буде стояти! — я сказав. Олександр розсміявся. «Смійся, смійся, ти ще не знаєш, хто з тобою їде», — посміхався Руслан. Кличку «Фокс» Руслан отримав у зоні, в якій вже встиг побувати двічі. Крадіжки, різного роду махінації були улюбленою справою злодія в законі «Фокса». Гастролюючи поїздами, «виставляв» і простаків. — Де ми їдемо? — запитав Олександр уже під час пиятики в купе. — Години через дві буде Озерне. — Ну тоді треба трішки відпочити. Прокинувшись від тривожного передчуття, Олександр поліз до потайної кишені — пакета з двома тисячами доларів як не було...

Поїзд Київ—Сімферополь розмірено набирив швидкість, вирвавшись із «обіймів» столиці. В купе сиділо двоє. Світлана мрійливо дивилася у вікно, за яким миготіли дерева й десь там, за обрієм, сідало сонце. Глибокий виріз її плаття ледь не оголяв стиглі перса, ніби підкреслюючи принади жіночого тіла. Принаймні, як вважала Світлана, не помітити цього може хіба що сліпий. Вона — красуня! Хоча на опера з лінійного відділення міліції «Київ-Пасажирський», який затримав її минулого разу в поїзді з одним «лохом», краса не подіяла. Проте — викрутилася. Доказів не знайшлося, щоб кинути «молдаванку» за

Приманка для пупсика

грати. Подобалася їй ця кличка — «молдаванка» — майже з Одеси. Від гордоців розпирало груди. Усміхнулася куточками губ і покосилася на пупсика. Світлана «вела» Андрія ще з столичного вокзалу, коли того на «джипі» приїхали проводжати друзі. За сусіднім столиком в кафе підслухала їхню розмову, дізнавшись, в якому вагоні їхатиме Андрій. Ризикнула й заплатила провідниці за місце в «СВ»... — Може, повечереємо разом? — запропонував Андрій. — Залюбки. Стіл був накритий за лічені хвилини, Андрій відкоркував «Земфіру». Після чергової склянки Світлана повідала, що їде заліковувати душевні рани. Нерозділена любов, коханий, який покинув її, краля серце. І Андрій не витримав — вирішив утішити знайому...

Спраглими губами Світлана попросила газировки. Андрій пішов до ресторану. Розливши рештки вина по склянках, «молдаванка» накала йому дозу клофеліну... Ще раз перевіряючи кишені сонного коханця і забравши 4 тисячі доларів, вийшла з купе... Віталій КРАСНЮК.

Коментар спеціаліста

— Випадків із застосуванням у поїздах снодійних препаратів багато, — каже оперуповноважений лінійного відділення міліції «Київ-Пасажирський» Сергій Корх. — До слова, клофелін — це краплі для очей. Але в суміші з алкоголем ці ліки стають сильним снодійним. І якщо перевищити дозу — клієнт може не прокинутися. Розкрити злочин із застосуванням снодійного важко. Як правило, спіймати на гарячому злочинця вдається рідко. Вони хороші психологи й вибирають багатих клієнтів, які дуже неохоче звертаються по допомогу в міліцію. Однак трапляється, що обкрадають і звичайних пасажирів. Тому хоча ще раз нагадати відому істину, що випадковий знайомства в поїзді та розмови під чарку ні до чого хорошого не приводять.

Гривня ще трималася б, та рубль підштовхнув...

За повідомленням з Нацбанку, «певних заходів уживають...»

Коментар

Аж цяк не хочеться зізнаватися у слабкості національної валюти. Чи не тому в дні її чергового нетвердого проступання валютним коридором і в результаті — падіння за обмежувальний бар'єр (4 гривні 67 копійок за долар замість 4,6 грн., як зобов'язувалися перед МВФ) — усі обізнані особи починають витіювати?

Зокрема, в одному з перших інтерв'ю як перший віце-прем'єр Анатолій Кінах зазначив, що «сильна і стабільна національна грошова одиниця має сприятися переловом на конкурентоспроможну ефективну економіку, а не створюватися шляхом певного вузького набору монетарних заходів, адміністративного регулювання тощо». А міг же прямо сказати: не буде у нас «міцних грошей», бо розхитана, розбалансована економіка і навіть у перспективі не окреслюється її стабілізація.

Але сказати таке — означає визнати факт поразки наявної економічної стратегії і тактики (якщо вони взагалі наявні). Але у новопризначеного віце-прем'єра зовсім інша місія — не викривати, а рятувати.

І вже коли його найближчий колега в уряді Сергій Тигипко, котрий загалом відповідає за економічний блок питань, і голова Нацбанку Віктор Ющенко за головну причину обвалу гривні визнали бензинову кризу, то доведеться комплексно розв'язувати проблему «па-

ливо—валюта». Саме такого рішення всі чекали ще з минулого тижня, коли було заявлено про небажання Національного банку України «силоміць» (валютною інтервенцією) збивати попит на долар. Анатолій Кінах також висловився про неприпустимість переслідування валютного коридору й про те, що треба зробити все для стабілізації курсу «в районі 4 гривень за один американський долар». Такий курс буцімто «закладено» у планований на поточний рік темп інфляції (19,1%). Проте замість пакета спільних «українських» заходів, які дали б можливість ефективно працювати підприємцям, всього-на-всього було розширено валютний коридор, чим і легалізовано подальше падіння гривні.

Звісно, утримувати її поряд з вельми хистким рублем надзвичайно важко. Російські експерти теж визнають, що ситуація має не економічний, а політичний характер. І наряд чи пристрасті вгамуються до голосування в Думі з кандидатури Володимира Путіна на пост голови уряду Росії. Масла у вогонь підливає конфлікт у Дагестані і загалом — на Кавказі. Росія — на порозі тривожної осені і вельми проблематичної зими. Там жартома і всерйоз пов'язують зникнення лідерів з політичної арени з можливістю зникнення чи то борошна, чи то цукру, чи то масла... Привид голоду, соціальних потрясінь лякає людей, змушує думати про «чорний день».

У нас про «чорний день» уже подумали біржовики, «заклавши» на осінь завищені ціни на зерно. А саме

«зернова», як і бензинова, ціна є визначальною для вітчизняної економіки. Ствердяться тенденції її зростання — поповзе вгору ціна на хліб і решту ОСНОВНИХ продуктів. Тож оптимістичних прогнозів щодо зменшення курсу долара і повернення гривні до вихідної позиції поки що немає. І, як уже пересдікло багато інформагентств, не буде. Порушення кордонів валютного коридору без попереднього повідомлення учасникам ринку і міжнародним кредиторам України жодним чином не передбачалося Меморандумом економічної політики, підписаним на цей рік урядом та МВФ. Як усе це відгукнеться на засіданні ради директорів Міжнародного валютного фонду 28 серпня під час обговорення надання нашій країні чергового кредитного траншу, залишається тільки гадати.

За повідомленням з Нацбанку, «певних заходів уживають...» Із тих, що їх видно, — зустріч Віктора Ющенка з керівниками провідних комерційних банків, що формують валютний ринок і обслуговують паливно-енергетичний комплекс. Наголошувалося на потребі виваженої поведінки банків на валютному ринку і здійснення угоди за курсом, близьким до офіційного. У принципі, джентльменських угод можна було б досягти, тим більше, що у відповідь на урядові кроки збільшився імпорту нафтопродуктів (бензину — у 15 разів порівняно з червнем, дизпалива — у 4 рази). Але відбулися події в Москві... Отже — читайте спочатку.

Людмила МЕНЖУЛІНА.

Оголошення

Інформаційне повідомлення

Правління ВАТ «Універмаг «Україна»

повідомляє про проведення позачергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 28 вересня 1999 року в м. Києві.

Порядок денний:

1. Про підготовку проведення програми капітального ремонту та реконструкції будівлі універмагу.
2. Відкликання та довибори членів Спостережної ради.
3. Збільшення статутного фонду шляхом додаткової емісії акцій. Внесення змін до Статуту Товариства.
4. Різне.

Довідкова інформація до п. 3 Порядку денного:

Мета додаткового випуску акцій — збільшення статутного фонду для покриття витрат пов'язаних із реструктуризацією ВАТ.

Планується збільшити статутний фонд ВАТ «Універмаг «Україна» на 379 707,10 (триста сімдесят дев'ять тисяч сімсот гривень 10 копійок) грн. шляхом випуску 7 594 142 (сім мільйонів п'ятсот дев'яносто чотири тисячі сто сорок дві) штуки простих іменних акцій, номіналом 0,05 грн. кожна.

Випуск акцій планується здійснити в документарній формі.

Запланований курс продажу акцій — 0,26 грн.

Термін підписки на акції додаткової емісії з 20 листопада по 20 грудня 1999 року.

Кожен акціонер Товариства має переважні права підписатися на будь-які акції нового випуску пропорційно кількості акцій, якими володіє такий акціонер на момент такого випуску акцій.

Якщо будь-який із акціонерів вирішить не підписуватися на максимальну кількість акцій нового випуску, на яку він має право, всі інші акціонери, на свій вибір, можуть підписатися на такі акції, пропорційно кількості своїх акцій на момент такого випуску.

Збитків пов'язаних із збільшенням статутного фонду для акціонерів Товариства не планується.

Проект змін до Статуту

підпункту 3.1.1. Статті 3 «Статутний фонд та акції Товариства» викласти так: «Статутний фонд Товариства становить 1 898 535,60 (один мільйон вісімсот дев'яносто вісім тисяч п'ятсот тридцять п'ять гривень і 60 копійок) гривень і поділяється на 37 970 712 (тридцять сім мільйонів дев'ятсот сімдесят тисяч сімсот дванадцять) штук простих іменних акцій, номінальною вартістю 0,05 гривні кожна».

Місце проведення: м. Київ, вул. Жиланська, 97, зал засідань заводу «Трансигнал»

Початок зборів: 0 12-00.

Реєстрація акціонерів: з 9.30 до 11.30.

Для участі у зборах необхідно мати при собі документ, що засвідчує особу акціонера та тимчасове свідоцтво про право власності на іменні цінні папери.

Проїзд та проживання в м. Києві за власні кошти акціонерів.

Контактні телефони (044) 274-98-98, 274-98-41, 274-98-86.

До відома громадськості!

Приватне підприємство фірма «УКРПРОМСЕРВІС»

звернулося до НКРЕ України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електричної енергії за нерегульованим тарифом на території України.

Поштова адреса: 281093, Хмельницька обл., м. Нетішин, вул. Набержна, 21/25.

Телефакс: (03848) 3-70-14.

Гільзо-ПОРШНЕВІ групи

Д-240...239грн. / 4 і 5 канавок /

Д-144/21...408грн., КамАЗ...590 грн.,

СМД-60...461грн. (СМД-18/20/22/31),

ГАЗ-53...297грн., ГАЗ-24/21...148грн.,

ЯМЗ...108грн., Колінвали, вкладиші

плун.парі, НШ насоси.

Капремонт УСІХ

двигунів та колінвалів

ТОВ «АГРОДИЗЕЛЬ»

(044) 516-55-10, 543-95-74

КУПУЄМО АЛЮМІНІЙ

До відома громадськості

ЗАТ «Продуголь» звернувся до Національної комісії регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням ел. енергії за нерегульованим тарифом на території України.

Поштова адреса: 323000, Дніпропетровська обл., м. Павлоград, вул. Дніпровська, 125/2, кв.52.

Тел.-Факс (05632) 6-36-50.

Ліквідаційна комісія проводить конкурс з продажу майна ВАТ «Завод залізобетонних виробів-8»

На продаж пропонуються 3 виробничих комплекси по виготовленню будівельних матеріалів, що розташовані за такими адресами:

1. м.Київ, вул.Червонопрапорна, 28 - цех №2
2. м.Київ, вул.Червонопрапорна, 32 - цех №1
3. м.Київ, вул.Будівельна, 8 - цех №5

Для участі у конкурсі необхідно подати заяву за адресою: м. Київ-070, вул. Сагайдачного, 22, Подільське відділення Укрсоцбанку, тел./факс: (044) 416-05-70

ООО «ALERT» (код ЄДРПОУ 21650498) повідомляє о своїй ліквідації. Претензії приймаються в течение 2-х місяців по адресу: Київ, ул. И. Кудри, 41/22.

Приватна адвокатська (юридична) фірма «Противага», код ЗКПО 19030920, р/р 26001301330081 у Шевченківській філії АКБ «Національний кредит», МФО 322216 — заявляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються впродовж двох місяців з дня опублікування.

Арбітражний суд Харківської області (310022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під'їзд) порушив справи про банкрутство:

ТОВ фірми «Славянський дом» (Харків, вул. Софіївська, 62 р/р 26006301445 в ХОД АКБ СР Укрсоцбанку, код 14105872), справа № Б-5461/7-07.

ТОВ фірми «Фенікс-У» (Харків, вул. 23 Серпня, 36, р/р 26009301271 в Олексіївському відділенні ХОД АКБ Укрсоцбанку, код 22650649), справа № Б-5826/7-72.

Приватної фірми «Белл» (Харків, вул. Тобольська, 41, кв. 47, р/р 260093401 в АК «Енергобанк» філії в м. Харкові, код 14107322), справа № Б-5831/7-72.

ВІЦО «Харківбудматеріали» (Харків, пров. Інженерний, 9, р/р 26004301865132 в Дзержинському відділенні Промінвестбанку України м. Харкова, код 23468148), справа № Б-4107/7-72.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Арбітражним судом Харківської області (310022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) порушено справу № Б-5214/7-72 про банкрутство Радгоспграбкооп ім. Петрівського: 312530, Харківська обл., Вовчанський р-н, с. Білий Колодезь, вул. Дімітрова 3. Р/р № 26002200104001 в АПБ «Україна» м. Вовчанськ, МФО 351102.

Арбітражний суд Харьковской области (310022, г. Харьков, пл. Свободы, 5, Госпром, 8-й подъезд) возбудил дело № 3179/7-74 о признании банкротом Арендного предприятия Харьковского городского агентства «Союзпечать» (310057, г. Харьков, ул. Рымарская, 18; р/с 26002301198 в ХО АК УСБ, МФО 351801, код 22644991).

Претензии кредиторів приймаються в течение месяца со дня публикации объявления.

Арбітражний суд міста Києва (252030, м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-В) за заявою ВАТ «Агротепломаш» порушив справу № 12/412-6 про визнання банкрутом ВАТ «Спеціалізована пересувна механізована колона № 501» (252022, м. Київ-22, Охтирський провулок № 3), р/р 26006200011125 в Московському відділенні УСБ м. Києва, МФО 320694, код 01354421.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Харьковской области (310022, г. Харьков, пл. Свободы, 5, Госпром, 8 подъезд) возбудил дело № Б-5459/7-72 о банкротстве Инвестиционно-коммерческого акционерного банка «Эра» (310054, г. Харьков, ул. Академика Павлова, 120; расчетный счет 62046001 МФО 351793, ОКПО 19356515).

Претензии кредиторів та заявления санаторів приймаються арбитражным судом в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Донецкой области (340105, г. Донецк, бульвар Пушкина,34) возбудил дело № Б-1-56 о банкротстве ООО «Альтаир-2» (343810 г. Дебальцево, Донецкой области, Заводской поселок, в отделении ПИБ г. Дебальцево р/с 1609225).

Претензии кредиторів приймаються в течение месяца со дня опубликования объявления.

Рахунок особистого виборчого фонду кандидата у Президенти України

Кучми Леоніда Даниловича,

ідентифікаційний номер 1410000033, відкрито у Печерському відділенні № 3715 міста Києва Ощадного банку України, рахунок 26202502236, МФО 320241 (м. Київ, вул. Хрещатик, 6).

Інформація друкується за оригіналом замовника.

До Дня незалежності

✓ Черкаси

Через терни — до храму

(Початок на 1-й стор.)

Та, незважаючи на строкатість передвиборної кампанії, Черкащина готується гідно відзначити День незалежності України. В обласному центрі напередодні свята буде урочисто відкрито оновлений шпиталь для інвалідів Великої Вітчизняної війни, у Маїківському районі — магістральний газопровід, у Городищі — новий корпус центральної райлікарні, збудований, до слова, за допомогою народного депутата від Черкащини, Голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка. У кількох районах буде завершено опорядження шести новозведених загальноосвітніх шкіл.

Урочисті збори, присвячені Дню незалежності, організатори вирішили поєднати з обласним святом "Урожай". Це глибоко символічно, що у День народження держави випадають найсумнініші її трударів — кращих жнивників нинішнього року. У Палаці культури "Дружба народів", де відбудеться відкриття, буде розгорнуто виставку короваїв з нового урожаю.

Веселковим подарунком стануть також обласний фестиваль народної творчості "Джерела", міжнародний фестиваль сучасної української естрадної пісні "Крізь терни — до зірок". А "родзинкою" черкаських урочистостей буде, безперечно, відновлення свято богатирської слави імені легендарного Івана Піддубного, що відбудеться у батьківщині лицаря сили — селі Красенівці Чорнобайвського району.

А у славному Чигирині...

І ще одна задумка в черкащани: у День незалежності закласти у першій, гетьманській столиці України, у славному Чигирині, підмурівок міжконфесійного всеукраїнського Храму національного примирення і єднання.

Здійснити цю святу справу мають намір запросити всіх кандидатів на пост Президента України, міського голову нинішньої столиці держави Києва Олександра Омельченка, а також делегатів з усіх областей, щоб вони привезли по жмені землі зі свого краю для майбутнього храму.

А самі чигиринці (як і чорнобайвці) дуже хочуть, щоб на батьківщині великого гетьмана Богдана Хмельницького та Івана Піддубного побували ще й справжні козаки-богатирі — гордість України — брати Віталій та Володимир Клички. Через нашу газету вони щиро запрошують улюблених спортсменів на святкування Дня незалежності. Отож — чекаємо!

✓ Фотофакт

У бджоларів КСП «Вітчизна» Великобагачанського району, що на Полтавщині, також жнива.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (ДІНАУ).

Допінг для рослин

Новинка

Науковцями Інституту біоорганічної хімії та нафтохімії Національної академії наук України створено регулятори росту рослин і відпрацьовано технології їх використання. Виробництвом та впровадженням їх у сільське господарство займається акціонерне товариство «Високий врожай».

Біостимулятори скорочують терміни дозрівання, зменшують у рослинах вміст нітратів, отрутохімікатів та важких металів, зменшують вихід некондиції та втрати при збиранні, транспортуванні та зберіганні, стверджує перший заступник генерального директора АТ «Високий врожай» з наукової роботи і впровадження розробок Богдан Черемха. А головне — підвищують урожайність на 10—15 %. Ефективність регуляторів росту обумовлена вмістом у них збалансованого комплексу біологічно активних речовин, завдяки яким прискорюється наростання зеленої маси та кореневої системи, а тому активніше використовуються поживні речовини.

Підвищується стійкість рослин до захворювань, стресів та несприятливих погодних умов. Це дозволяє зменшити на 20—30 % використання пестицидів без зниження захисного ефекту.

Найпоширеніший в агровиробництві регулятор росту природного походження Емістим С — він стимулює ріст і розвиток майже усіх сільгоспкультур. Синтетичний аналог фітогормонів Івін призначений для овочів. Потейтін збільшує врожайність картоплі на 30—80 центнерів з гектара та підвищує у бульбах вміст вітамінів. Агрозимулін сприяє росту та розвитку колосових, зернобобових, олійних культур та багаторічних трав. Бестимулін ре-

гулює ріст цукрового буряку, збільшує врожайність коренеплодів на 30—75 центнерів з гектара та цукристість на 0,3—1,2 %. Поліпшенню врожайності кукурудзи сприяє Зеастимулін.

Щоб забезпечити добрі стартові умови проростання й отримати дружні сходи озимих культур, Богдан Черемха радить сільгоспвиробникам поєднувати протруєння з одночасною передпосівною обробкою регуляторами росту Емістим С і Агрозимулін. Використання 10 мл регуляторів на тону насіння, за певняє Богдан Черемха, на 3—10% підвищить польову схожість. Сформовані рослини матимуть розвинений вузол кушіння, розгалужену вторинну кореневу систему, кращі морозо- і зимостійкість. У підсумку такий агрозахід забезпечить додатковий приріст в урожайності зерна 2,5—3,5 центнера на кожному гектарі посівів.

Галина СТЕБЛИК.

Подайте на каністру солярки...

Врожай-99

Селянська спілка «Заставна» колись рік у рік піднімала планку врожайності зернових культур. По 80 з лишком центнерів пшениці збирали тут з кожного гектара посівних площ. В області її називали «полігоном нових технологій», «кузницею хліборобських кадрів». А колишній голова цього господарства Марія Микитей має багато орденів і медалей. Їх увінчує Зірка Героя Соціалістичної Праці. Ще двох трудівників теж посилає це звання.

Нині передова колись спілка ледве животіє. Немає коштів на мінеральні добрива, гербіциди — врожайність знизилася майже до рівня цілинних земель. Та навіть такий мізерний урожай нічим зібрати. Пальне — щоденний головний біль голови спілки Івана Чуньківського. Кілька підвід з ячменем їздять по під селянські двори й продають збіжжя. З вирученими у такий спосіб копіями заставнівці одразу ж мчать на бензозаправки.

— Таких важких жнив ще не пам'ятаю, — зізнався мені Микола Чередюк, механізатор з сорокарічним стажем. — Уряд ніби зумисне знущується над нами, хліборобами. Де ж бо це чувано — літр солярки обходиться у чотири кілограми збіжжя!

За тону треба віддати урожай з чотирьох гектарної площі... Через нестачу пального один з кращих хлібо-

робських районів — Заставнівський зібрав менше половини засіяних озиминою площ.

Загалом з 98 тисяч гектарів пшеницю впорано лише на 65 тисячах. Пальне, яке виділяється потроху господарствам, використовується на косовицю та обмолот. А після жнивних робіт — лущення, оранка — відкладаються на потім. Це означає, що наступного року знову не заколоються тисячі гектарів родючих буковинських земель.

Василь БАБУХ.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Чернівська область.

Спорт

Футбол прийшов у провінції

Два тури у першості країни провели команди другої ліги, розбиті на три групи.

Ось результати матчів першого туру в групі «А»: «Поділля» (Хмельницький) — «Динамо» (Львів) — 1:0, «Буковина» (Чернівці) — «Нива» (Вінниця) — 1:0, «Цементник-Хорда» (Миколаїв Львівської обл.) — «Прикарпаття-2» — 4:0, «Газовик» (Комарно) — «Верес» (Рівне) — 4:1, «Динамо-3» (Київ) — ФК «Калуш» (Калуш) — 1:2, «Бумажник» (Малин) — «Енергетик» (Бурштин) — 0:3, «Система-Борск» (Бородянка) — «Галичина» (Дрогобич) — 0:0, «Карпати-2» (Львів) — «Нафтовик» (Долина) — 2:3. У групі «Б»: «Кристал» (Херсон) — «Металург-2» (Запоріжжя) — 1:4, «Борисфен» (Бориспіль) — «Ригонда» (Біла Церква) — 5:0, «Кривбас-2» — «Зірка-2» — 4:0, «Гіряк-Спорт» (Комсомольськ) — «Торпедо» (Млітополь) — 0:0, «Портовик» (Іллічівськ) — «Титан» (Армянськ) — 2:1, «Олімпія ФК АЕС» (Південноукраїнськ) — «Оболонь-ПВО-2» — 0:1, «Віктор» (Запоріжжя) — «Чорноморець» (Севастополь) — 0:1. У групі «В»: «Кремінь» (Кременчук) — «Арсенал» (Хар-

ків) — 0:1, «Десна» (Чернігів) — «Машинобудівник» (Дружківка) — 1:1, «Зоря» (Луганськ) — «Шахтар» (Горлівка) — 3:1, «Оскол» (Куп'янськ) — ФК «Миргород» — 4:1, «Електрон» (Ромни) — «Авангард» (Ровеньки) — 3:1, «Ворскла-2» — «Дніпро-2» — 1:1, «Металіст-2» — «Адомс» (Кременчук) — 2:0.

Результати матчів другого туру в групі «А»: «Динамо» — «Нафтовик» — 1:0, «Галичина» — «Карпати-2» — 0:3, «Енергетик» — «Система-Борск» — 2:0, ФК «Калуш» — «Бумажник» — 0:2, «Верес» — «Динамо-3» — 0:3, «Прикарпаття-2» — «Газовик» — 0:1, «Нива» — «Цементник-Хорда» — 0:0, «Поділля» — «Буковина» — 1:0. Лідирують: «Енергетик», «Газовик» і «Поділля» — по 6 очок.

У групі «Б»: «Металург-2» — «Чорноморець» — 2:0, «Оболонь-ПВО-2» — «Віктор» — 1:0, «Титан» — «Олімпія ФК АЕС» — 1:1, «Торпедо» — «Портовик» — 2:4, «Зірка-2» — «Гіряк-Спорт» — 1:0, «Ригонда» — «Кривбас-2» — 3:2, «Кристал» — «Борисфен» — 1:0. Лідирують: «Металург-2», «Портовик» і «Оболонь-ПВО-2» — по 6 очок.

У групі «В»: «Арсенал» — «Адомс» — 1:0, «Дніпро-2» — «Металіст-2» — 3:0, «Авангард» — «Ворскла-2» — 4:1, ФК «Миргород» — «Електрон» — 1:2, «Шахтар» — «Оскол» — 0:0, «Кремінь» — «Десна» — 4:0. Лідирують: «Електрон» і «Арсенал» — по 6 очок.

Матчі третього туру відбудуться 14 серпня.

Оголошення
Арбітражний суд Вінницької області (287100, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 189/8-190 про банкрутство Гайсинського об'єднання підприємств громадського харчування (287500, м. Гайсин, Вінницької обл., вул. Плеханова, 105-а, р/рахунок 26008200275001 в Гайсинському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 302065, код 01762373).

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДА.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 236694.

Комбінат друку видавництва «Преса України», 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311147.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Засновник і видавець — Верховна Рада України

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.rel.com